Dosarul nr. 4r-1625/25 (4-24062838-02-4r-14052025)

D E C I Z I E

11 martie 2026 mun. Chișinău
Colegiul penal al Curții de Apel Centru
Având în componența sa:
Președintele de ședință Eugeniu Beșelea
Judecătorii Andrei Cazacicov și Vitalie Budeci

a judecat, fără prezența părților, în ordine de recurs, recursul directorului general interimar al Agenției de Inspectare și Restaurare a Monumentelor, Pîrcălab Ghenadie, declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani nr. 4-1470/2024 din 25 noiembrie 2024,

C O N S T A T Ă:

1. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani 4-1470/2024 din 25 noiembrie 2024, a fost anulat procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 000039 din 26.04.2024, intentat de către directorul general al Agenției de Inspectare și Restaurare a Monumentelor din Republica Moldova, în privința SRL „Loftme Industries", de săvârșirea contravenției prevăzute de art.74 alin.(1) Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional din motivul nulității.

2. În hotărârea sa, instanța de judecată a stabilit că, potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 000039 din 26.04.2024 s-a constatat că, la data de 26.04.2024, în urma unui control efectuat, s-a constatat că SRL „Loftme Industries", a încălcat regimul de protecție și folosire a bunului de patrimoniu cultural, acțiune exprimată prin efectuarea lucrărilor de restaurare a părții exterioare a imobilului 60 A din str. București, mun. Chișinău, care este înregistrat în Registrul monumentelor ocrotite de stat cu nr.308 (nucleul istoric), astfel a comis contravenția prevăzută de art.74 alin. (1) Cod contravențional.

3.Hotărîrea nominalizată a fost atacată cu recurs de către directorul general interimar al Agenției de Inspectare și Restaurare a Monumentelor, Pîrcălab Ghenadie, prin care se solicită admiterea recursului, casarea hotărârii, cu dispunerea rejudecării cauzei.

În motivarea cerințelor agentul constatator a invocat în esență că:

-instanța a clasat greșit imobilul amplasat pe str. Bucureşti 60A mun. Chişinău„ ca monument de for public", făcând referire că ar fi înregistrat în Registrul monumentelor istorice de categorie locală cu nr.334, ceia ce nu corespunde adevărului. Imobilul nr. 60A din str. Bucureşti, mun. Chișinău are statut de parte componentă a monumentului de categorie națională (Nucleul Istoric,

cu amplasamentul cuprins între str. Alexei Mateevici-Mihai Viteazul-Ivan Zaikin-Albișoara-Cheiului-Ismail-Ştefan cel Mare-Ciuflea, reprezentat prin trama stradală cu fondul construit, scuarurile şi monumentele păstrate în sité) ce este înregistrat în Registrul Monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat cu nr. 308, respectiv agentul constatator al Agenției de Inspectare și Restaurare a Monumentelor era în drept să constate contravenția prevăzută de art. 74 alin. (1) Cod contravențional.

4. Conform art. 471 alin. (1)-(2) din Codul contravențional, *recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.* Colegiul penal, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziţiei generale din art. 471 alin. (1) din Codul contravenţional, a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe. Careva referințe nu au fost depuse de către părți.

Analizând și apreciind motivele invocate în recurs, în cumul cu materialele cauzei și prevederile legale pertinente, Colegiul penal conchide că, recursul declarat este fondat şi pasibil de a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.473 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părților, privind respectarea dreptului la apărare și a dreptului la interpret, precum și dacă a constatat încălcări ale prevederilor art.33-35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător

Este de menționat că, la judecarea cauzei instanța de fond nu a ținut cont de cerințele art. 458 Codul contravențional, care prevede că, la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare.

În fapt, Colegiul penal nu va putea considera întemeiată concluzia instanței de fond cu privire la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție din motiv că au fost încălcate regulile de competență la constatarea contravenției.

În motivarea acestei concluzii instanța a făcut referire la Registrul monumentelor istorice de categorie locală din mun. Chișinău, aprobat de Consiliul municipal Chișinău, potrivit căruia, clădirea din str. București 60 A, se regăsește în

acest **Registru sub nr. 334**, respectiv prin prisma Legii monumentelor de for public nr.192 din 30.09.2011, se clasifică conform categoriei B – monumente cu statut local de protecție, iar prin prisma art. 423^8 alin.(2) Cod contravențional, contravențiile prevăzute la art.74 alin.(1), pentru bunurile de patrimoniu cultural – monumente de istorie şi cultură de categorie locală sau monumente de for public de categoria B, şi la art.74 alin. (2)–(5), pentru monumentele de for public de categoria B, se constată de către direcţiile/secţiile/serviciile cultură ale autorităţilor publice locale, dar nu de către agentul constatator al Agenției de Inspectare și Restaurare a Monumentelor.

Aceste circumstanțe, în opinia instanței, au afectat fondul cauzei și ca consecință fiind anulat procesul-verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 alin (1) Cod contravențional.

Colegiul penal, constată că temeiul invocat de nulitate absolută a procesului-verbal cu privire la contravenție nu poate reținut, or, instanța a clasat greșit imobilul amplasat pe str. Bucureşti 60A, mun. Chişinău ca monument de for public, făcând referire că ar fi înregistrat în Registrul monumentelor istorice de categorie locală din mun. Chișinău cu nr.334, ceea ce nu corespunde materialelor cauzei, deoarece cu numărul 334 este înregistrată altă adresă (f.d.59).

Imobilul nr. 60A str. Bucureşti, mun. Chișinău are statut de parte componentă a monumentului de categorie națională (Nucleul Istoric, cu amplasamentul cuprins între str. Alexei Mateevici-Mihai Viteazul-Ivan Zaikin-Albișoara-Cheiului-Ismail-Ştefan cel Mare-Ciuflea, reprezentat prin trama stradală cu fondul construit, scuarurile şi monumentele păstrate în sité) ce este înregistrat în Registrul Monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat cu nr. 308 (f.d.9-10). Respectiv, contrar constatărilor instanței, agentul constatator al Agenției de Inspectare și Restaurare a Monumentelor era în drept să constate contravenția prevăzută de art. 74 alin. (1) Cod contravențional.

În consecința celor enunțate, Colegiul penal atestă faptul că, instanța de fond a examinat cauza superficial, neglijând prevederile legale aplicabile speței, iar aceste încălcări de procedură nu-i dau posibilitate instanței de recurs să examineze cauza contravențională în fond, fără a trimite dosarul la o nouă examinare.

Respectiv instanța de recurs reține că motivarea hotărârii este una neîntemeiată și care urmează a fi casată cu rejudecarea cauzei, întrucât asemenea omisiune nu poate fi corectată în instanța de recurs, care nu este în drept de a da o nouă apreciere probelor din dosar şi în instanța de recurs nu poate fi satisfăcută cerința de a administra noi probe.

În lumina celor expuse supra, Colegiul penal consideră necesar de a admite recursul declarat, a casa hotărârea contestată şi a remite cauza respectivă la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

5. Conducându-se de prevederile art. 473 alin. (1) pct. 2) lit. c), art.474 Cod

contravențional, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E:

Admite recursul directorului general interimar al Agenției de Inspectare și Restaurare a Monumentelor, Pîrcălab Ghenadie, casează hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani nr. 4-1470/2024 din 25 noiembrie 2024, cu dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță, de către un alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței: Eugeniu Beșelea

Judecătorii: Andrei Cazacicov

Vitalie Budeci